

SPRAVODAJCA

Cestovanie za Purimom 2010

V predchádzajúcich rokoch sme boli autobusom v Budapešti a v Komárne, tento rok sme 28. februára nabrali smer Piešťany, kde sme spoločne oslavovali jeden z najveselších sviatkov židovstva.

15-členná skupina ŽNO z Komárna cestovala na pozvanie rabína **Zeva Stiefela** a jeho rodiny do známeho slovenského kúpeľného mesta, aby sa zúčastnila na tzv. Hawaii party pri príležitosti svatku Purim.

Organizátor programu **Tamás Paszternák** pozdravil cestujúcich v autobuse, po ňom poslucháč Židovskej univerzity

darského **Žida Lajosa Wintera**, človeka, ktorý z Piešťan urobil svetoznáme kúpele.

V havajskom štýle zariadenej sále hotela Magnólia nás čakal prestretý stôl, rebecen pre nás pripravila chutné kóšer jedlá. Na tejto regionálnej akcii sa zúčastnilo veľa našich súvercov z malých komunít a aj takí, ktorí žijú roztrúseno po

gily. Naša komunita predstavila svoju súdržnosť aj tým, že sme všetci mali farebné šály, darované **Ing. Antonom Pasternákom**.

Organizátori nezabudli ani na šlachmónes, ktorí rozdávali pri odchode a v ktorom nechýbal tradičný zákusok hamanove taštičky. Samozrejme, nechýbal ani kruhový tanec, páni a dámy tancovali osobitne. Po príjemne strávenom popoludní sme odchádzali obohatení zážitkami do Komárna. Ďakujeme všetkým, ktorí sa zúčastnili na organizovaní tejto akcie.

PA

Pál Megyes hovoril o pôvode, zvykoch a tradíciách tohto sviatku, čím spestril časť dvojhodinovej cesty. Naša malá spoločnosť sa oboznámila s centrom mesta a s kúpeľným ostrovom a pritom sme mali možnosť spoznať život ma-

krajine. Do tanca nám zahral orchester, doplnený súrodencami rabína, ktorí prišli z Londýna. V sále bol zariadený koktejlový kútik, herňa pre deti a bola aj prehliadka papagájov. Viac ako sto hostí si spolu vypočulo čítanie Knihy Ester – Me-

„Jeruzalem – zákruty v čase“

Akademická maliarka **Miriam Neiger Fleischmann**, pochádzajúca z Komárna, v súčasnosti žijúca v Izraeli, bude vystavovať v Budapešti. Otvorenie výstavy pod názvom Jeruzalem – zákruty v čase, sa bude konať 25. marca 2010 o 17.00 hod. v Budapešti v Židovskom múzeu (VII. obvod Dohány u. 2. – vedľa synagógy). Výstavu otvorí rektor Židovskej univerzity, hlavný rabín Alfréd Schöner.

Sederové posedenie

ŽNO v Komárne touto cestou pozýva každého záujemcu na tradičný sederový večer, ktorý organizujeme v utorok 30. marca 2010 (druhý večer) o 18.00 hod. v Menháze, v sále Zoltána Wallensteina. Sederom účastníkov povedie budúci rabín **Pál Megyes**. Účastnícky poplatok sú 2,- eurá.

Prihlásiť sa môžete najneskôr do 22. marca t.r. na adrese menhaz@menhaz.sk alebo na telefónnom čísle 7731-224 u vedúcej kancelárie Judity Haasovej

Oslavujeme spoločne!

Lúčime sa...

S hlbokým smútkom oznamujeme každému, kto ju poznal, že po dlhej vážnej chorobe nás vo veku 85 rokov navždy opustila **Magdaléna Raabová** (Duši néni). Na komárňanskom židovskom cintoríne sa s ňou rozlúčil JUDr. Vojtech Novák, smútočnú modlitbu predniesol Tibor Messinger (Nové Zámky). **Jej pamiatka bude zachovaná!**

Zasadnutie predstavenstva v Komárne

Vedenie ŽNO v Komárne zasadalo v tomto roku prvýkrát nedeľu 7. februára. Na zasadnutí boli prítomní členovia vedenia: predseda Ing. Anton Pasternák, Ing. Alica Weissová, MUDr. Daniela Hanzlíková, Zoltán Kollár a JUDr. Vojtech Novák, ako aj riaditeľka kancelárie Judita Haasová. Po úvodných slovách predsedu oboznámil koordinátor Tamás Paszternák prítomných s hlavnými údajmi týkajúcimi sa hospodárenia a s vplyvom hospodárskej krízy. Viacerí nájomníci vôbec neplatia nájomné, takže sa nahromadili pohľadávky obce. V prenajatej predajni na Ulici Eötvösa č. 9 došlo k výmene nájomcov. Nový nájomník, pán Mayer - ktorý bol prítomný na zasadnutí vedenia - sa bude zaoberať predajom pet potravín. Nájomné zostáva bezo zmeny. Vedenie prijalo rozhodnutie o podmienkach prenájmu bývalej čalúnnickej dielne a podkrovia, výzvu zanedlho zverejníme. Finančné problémy vznikajú aj z toho dôvodu, že nové vedenie ÚZ ŽNO realizuje reorganizáciu vo financovaní podpôr pre jednotlivé komunity, je nútený znížiť podporu obcí, a preto sme my zas nútení zaviesť úsporné opatrenia. Zoltán Kollár podal informáciu o projektoch súvisiacich s pokračovaním obnovy Menházu. Obdržali sme niekoľko ponúk, spomedzi nich dostala poverenie na obnovu vonkajšej fasády spoločnosť Boldi. Vedenie prišlo rozhodnutie o členských poplatkoch a o poplatkoch za udržiavanie cintorína, ktoré sme po piatich rokoch museli trochu zvýšiť. Odznela informácia o úspešných tendroch a o programoch na tento rok.

Žiadame Vašu podporu

Zmena ČÍSLA ÚČTU!

Vážení čitatelia!

Prosíme Vás, aby ste podľa Vašich možností podporovali programy ŽNO v Komárne, ako aj vydávanie Spravodaja, údržbu budov a obnovu cintorína.

Od 1. januára 2008 môžete zasielať peniaze na nasledujúce účty (je možnosť platiť osobne na sekretariáte, ako aj poukázanie peňazí šekom):

Účty sú v Sk aj v devízach!

Poukázanie peňazí z územia SR:

26384962/0900- Slovenská sporiteľňa alebo
10103804/5200- OTP Slovakia

Poukázanie peňazí zo zahraničia:

Adresa: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovenská republika

IBAN: SK060900000000026384962 SWIFT: GIBASKBX

Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno

alebo

IBAN: SK525200000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX

Adresa banky: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Ďakujeme!

Krátke správy

☆ Podporili nás: PaedDr. Marta Györiová – Košice, Elena Horská – Komárno, Pollak Elijaku – Izrael, dr. Judita Weissová (Konig) – Amsterdam, Peter Boček – Košice, Dr. Tibor Gábor – Veľký Krtíš, Judita Färber-Rybárová (Rimavská Sobota), rodina Rujder (Nitra) a takí, ktorí chcú zostať v anonymite. Ďakujeme!

☆ Na pozvanie duchovného evanjelickej cirkvi Miroslava Hargaša, ktorý je aj riaditeľom Matice slovenskej v Komárne, sa uskutočnilo stretnutie komárňanských cirkví, kde našu ŽNO zastupoval predseda Ing. Anton Pasternák a člen predstavenstva JUDr. Vojtech Novák. Pán Hargaš sa vyslovil, že aj v našom meste by chcel pokračovať v iniciatívach, ktoré začal v Košiciach.

☆ Naša knižnica Bélu Spitzera získala prostredníctvom súťaže nové knihy.

☆ Farár z mesta Oroszlány (MR) András Kutschi nadviazal kontakt s našou ŽNO, pretože má novú predstavu o tom, ako možno byť nápomocným v dialógu medzi cirkvami. V Majku, na mieste bývalej bane, by chcel založiť Maďarskú Svätú Zem. O jeho predstavách vás budeme ešte informovať.

☆ Koncom prvého marcového týždňa bude v novom hoteli Sheraton v Bratislave 15. purimový ples Únie mladých slovenských Židov.

☆ Naša súverkyňa Elena Horská darovala ŽNO v Komárne knihy a pamiatkové predmety. Ďakujeme pekne!

Odškodnenie na Slovensku

Rozhovor s Barborou Hlavatou

Volám sa Barbora Hlavatá, pochádzam z Bratislavy, študovala som právo a cez prácu so žiadateľmi o azyl a v advokátskej kancelárii som sa prepracovala až do Kancelárie Rady na odškodnenie obetí holokaustu v Slovenskej republike, kde pracujem od roku 2004.

Aké sú najdôležitejšie úlohy Kancelárie rady vlády SR pre odškodnenie obetí holokaustu? Aké plány máte na najbližšie obdobie?

Kancelária Rady je výkonným orgánom Rady na odškodnenie obetí holokaustu v SR, a teda plní všetky úlohy spojené s organizačným, administratívno-technickým a právnym zabezpečením činnosti Rady.

Kancelária Rady sa zaoberá dvoma agendami Rady. Čiastkovým odškodňovaním fyzických osôb za nehnuteľný majetok, o ktorý prišli na základe protizidovskej legislatívy počas vojnového Slovenského štátu a poskytovaním finančných príspevkov na projekty (sociálno-zdravotnej starostlivosti so zvláštnym zreteľom na potreby preživších, na rekonštrukciu, obnovu a údržbu nehnuteľných a hnutelných židovských pamiatok na území SR, na projekty slúžiace dôstojnej pamiatke obetiam holokaustu a na podporu spoločenských, kultúrnych a vzdelávacích aktivít v oblasti judaizmu).

V najbližšom období sa bude ukončovať proces odškodňovania fyzických osôb, keďže ostáva iba zopár otvorených prípadov a Rada bude aj naďalej (minimálne do roku 2012) poskytovať príspevky na projekty z rôznych oblastí života komunit či judaizmu.

Zhrňte, prosím, stav procesu odškodnenia na Slovensku.

Naši žiadatelia pochádzajú poväčšine zo zahraničia, najmä z USA, Izraela, Austrálie či Kanady, ale nezanedbateľná časť žiadateľov žije na Slovensku a celkovo si podalo žiadosť o odškodnenie

takmer 1200 osôb. Príspevky na symbolické odškodnenie fyzických osôb sa poskytujú z celkovej sumy 280 mil. korún (asi 9.3 mil. eur). Kvôli obmedzeným finančným prostriedkom bola Rada nútená stanoviť medze, v rámci ktorých sa odškodnenie pohybuje. Žiadny žiadateľ,

ktorého žiadosti Rada vyhovela, nedostal menej ako 36.000 korún, ani viac ako 1.072.000 korún. Výška odškodnenia sa odvíja od veľkosti, druhu, umiestnenia nehnuteľnosti a od ceny nehnuteľností v roku 1940, keď sa vykonával súpis židovského majetku.

V súčasnosti je otvorených ešte pár problematických prípadov, kde je nutné rozhodnutie Rady o odvolaní proti negatívnemu rozhodnutiu, prípadne je náročné zohnať písomné dôkazy o vlastníctvom práve pôvodných vlastníkov.

Obracajú sa na nás aj ľudia, ktorí žiadajú odškodnenie za čas strávený v koncentračnom tábore, prípadne za stratu hnutelného majetku, živnosti, poisťiek, bankových účtov či iných hmotných statkov. Tieto záležitosti však nie sú v kompetencii Rady a nemôže preto poskytnúť takejto osobe žiadne odškodnenie.

Aké projekty podporuje rada počas roka? Ako hodnotíte prínos vašich projektov k židovskému životu a spomienkam na obeť holokaustu?

Rada ročne podporí okolo štyridsať projektov, ktoré si kladú za cieľ pomáhať preživším pri zabezpečovaní sociálno-zdravotníckej starostlivosti a zvýšiť ich kvalitu života, zameriavajú sa na organizovanie spoločenských a vzdelávacích aktivít pre členov jednotlivých obcí, podporujú vydávanie diel židovských autorov či diel s tematikou holokaustu. Rada ďalej prispieva na projekty na záchranu židovského kultúrneho dedičstva, na rekonštrukcie synagóg a kultiváciu židovských cintorínov.

Mnohé z týchto projektov sú kontinuálne a pre ich dlhoročnú úspešnú realizáciu Rada každoročne poskytuje finančný príspevok.

Aká je vaša vízia budúcnosti židovstva na Slovensku?

Prioritami Rady sú, samozrejme, predovšetkým ľudia, a preto sa postupne orientuje na projekty podporujúce aj 2. povojnovú generáciu, takisto aj udržiavanie tradícií ako prirodzenej súčasť židovského náboženského aj spoločenského života.

Myslím si, že podporovaním zaujímavých nápadov, ako obohatiť komunitný život či pomôcť sociálne slabším a tým, ktorí sú odkázaní na druhých, možno v ľuďoch vzbudiť pocit spolupatričnosti a v konečnom dôsledku vylepšiť a upevniť medziľudské vzťahy, ktoré považujem za jeden zo základných pilierov života každého človeka.

Zajin Adar v Galante

Je to už veľmi stará tradícia, že v Galante sa deň narodenia a úmrtia Mojžiša, 7. adar – Zajin Adar - oslavuje zaujímavým spôsobom. Muži, členovia náboženskej obce v priebehu dňa navštevujú všetky židovské rodiny mesta. Táto tradícia je aj dnes živá, a členovia obce, ktorí žijú mimo mesta a v zahraničí, sa v tento deň vracajú domov. Po návštevách, poobede 21. februára, sme sa stretli v miestnej modlitebni. V preplnenej sále sa bratislavský rabin Baruch Myers pomodlil mincha (poobedňajšia modlitba) a spomínal na tých, ktorí už nemôžu byť medzi nami. Po modlitbe, v novovybudovanej spoločenskej miestnosti, kde prísne oddelene se-

deli muži a ženy, prítomných pozdravil predseda galantskej ŽNO, pán Vojtech Fahn. Medzi hosťami bol veľvyslanec Izraela akreditovaný v Bratislave, pán Zeev Boker, predseda ÚZ ŽNO Pavol Frankl, bratislavský rabin Baruch Myers, piešťanský rabin Zev Stiefel a zástupcovia z okolitých komunit. Smútočnú modlitbu predniesol Tibor Messinger z Nových Zámok. Na záver sa podávali tradičné jedlá, varené vajíčko a veľká zemľa (tzv. labelli) a ryba na orechoch. Chutné jedlá pre viac ako sto účastníkov pripravili dámy z galantskej komunity. Je mimoriadne dôležité, že sme mali možnosť zúčastniť sa na takejto akcii, ktorá posilňuje spoločenskú súdržnosť a všetci, ktorí sme tam boli, sme odchádzali s vedomím, že na budúci rok nás bude ešte viac.

Správy sekretariátu ŽNO

Sekretariát ŽNO bude mať stránkové dni v pondelok medzi 15. 00 a 17. 00 hod, vo štvrtok od 10.00 do 12.00 hod. Riaditeľka sekretariátu p. Judita Haasová je dostupná na tel. čísle 7731-224 alebo na e-mailovej adrese: kile@menhaz.sk.

Správy z cintorína

Vedenie ŽNO v Komárne a komunita napriek ťažkej finančnej situácii odsúhlasili, aby prevádzkovateľ cintorína aj v roku 2010 pokračoval v rekonštrukčných prácach na budove márnice. Jedna časť bola ukončená už vlni. Veríme, že v tomto roku budú práce ukončené a budova bude mať úplne iný vzhľad.

Otváracie hodiny cintorína v priebehu sviatku Pesach:

29. marca 2010	pondelok	Erev Pesach	do 12.00 hod.
30. marca 2010	utorok	Pesach I.	zatvorené
31. marca 2010	streda	Pesach II.	zatvorené
3. apríla 2010	sobota	Šabat	zatvorené
4. apríla 2010	nedeľa		do 12.00 hod.
5. apríla 2010	pondelok	Pesach VII.	zatvorené
6. apríla 2010	utorok	Pesach VIII.	zatvorené

Správy z Ul. Eötvösa č. 9 – prenájom!

ŽNO v Komárne ponúka do prenájmu miestnosti bývalej čalúnnickej dielne (ktoré treba obnoviť) v dome v centre Komárna. Tak isto ponúkame na využitie aj podkrovie toho istého domu, ktoré zatiaľ nie je dobudované. O podrobnostiach sa môžete informovať na kile@menhaz.sk alebo na telefónnom čísle 7731-224.

Szarvas 2010

Vážení rodičia, nezabudnite si vo vašom kalendári vyznačiť termín **1. august - 13. august 2010**, keď sa uskutoční medzinárodný letný tábor v Szarvasi, v Maďarsku.

Tábor je určený pre deti a mládež vo veku od 7 do 17 rokov. Tohtoročná téma je Judaism Reloaded- Židovská revolúcia. Nahliadneme do rôznych tém judaizmu, budeme sa učiť o známych osobnostiach židovského sveta, ktorých názory, myšlienky, činy a objavy znamenali zmenu v celom, nielen židovskom svete.

Okrem každodenných hodín „peuly“, kóšer jedla, športových, tanečných, hudobných, výtvarných a mnohých iných aktivít pod vedením skúsených vedúcich čaká na vaše deti skvelá partia a dobrá nálada.

Viac informácií o cene, ako aj o spôsobe dopravy vám poskytneme už čoskoro. Počet miest je tento rok z finančných dôvodov limitovaný, preto vás prosím, aby ste vaše deti prihlásili čo najskôr.

*S pozdravom,
Tomáš Färber*

AMERICAN JEWISH JOINT DISTRIBUTION COMMITTEE
ZASTÚPENIE PRE SLOVENSKÚ REPUBLIKU

Kozia ul. 21, 814 47 Bratislava
Tel: 0910/803613, Fax: 02/ 4444 1690
E-mail: farber@meracrest.com

Granty

Naša ŽNO obdržala financie na realizáciu programov v roku 2010 z tendrov mesta Komárno, z Ministerstva kultúry SR, z Foundation Pincus, od Európskej židovskej nadácie. O podrobnostiach vás budeme informovať.

Zmena účtovníka

Koncom februára nečakane dala výpoveď naša účtovníčka **Eva Nagyová** (Danczíková). Momentálne vyvíjame úsilie, aby sme získali inú spoločnosť na účtovanie. O podrobnostiach vás budeme informovať.

Sviatok Pesach

Sviatok Pesach sa tento rok začína v pondelok 29. marca 2010 (prvý večer). Na druhý deň, **v utorok 30. marca**, budeme v Komárne spolu oslavovať. Dni od 1. do 4. apríla sú tzv. polosviatky, keď je okrem soboty povolené pracovať. Posledné dva dni sú opäť sviatky. Pesach končí večer 6. apríla. **Hag Sameach!**

Cestovanie za Purimom 2010

fotogaléria

